

G E Z 6	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość B R O J C E
1. Nazwa CMENTARZ ŚRÓDPOLNY		2. Czas powstania pocz. XX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok ogólny od południa Lapidarium			4. Adres (ulica, nr posesji) Brojce ul. Młyńska 72-304 Brojce Nr dz. 96 5. Przynależność administracyjna województwo: zachodniopomorskie powiat: gryficki gmina: Brojce 6. Formy ochrony Wojewódzka Ewidencja Zabytków Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brojce Uchwała II/4/2002 z dnia 2002-12-05 Dodatkowe dokumenty: 1. Zmiana z dn. 2024-02-02 - Uchwała Nr LI/384/2024

8. Historia, opis i wartości

Cmentarz położony jest na obrzeżu wsi przy skrzyżowaniu dróg wiodących do Strzykocina oraz w kierunku Kiełpina. Nekropolia założona została na początku XX w. Powierzchnia obiektu, stanowiącego czynny Cmentarz Komunalny, w dzisiejszych granicach, wynosi 0,80 ha. Obiekt posiada regularny charakter rozplanowania. Granica zachodnia i wschodnia powtarzają dawny układ przestrzenny. Granica południowa, wyznaczona skarpą, została przesunięta w 2. połowie XX wieku o ok. 30 m bliżej drogi prowadzącej do Strzykocina. Cmentarz ma układ wielokwaterowy, z tym że układ rzędów i mogił jest współczesny. Historyczna charakterystyka tego obiektu jest niemożliwa z powodu jego całkowitego zdewastowania. Wszystkie nagrobki przedwojenne zostały w latach 1986-87 zlikwidowane. Pomniki nagrobne wyrzucono na peryferie przestrzeni cmentarnej, gdzie systematycznie przykrywane były warstwą śmieci. Na zachowany drzewostan składa się jeden dąb, dwa buki. Na końcu głównego ciągu komunikacyjnego znajduje się fragment alei lipowej składającej się obecnie z 10 drzew. W roku 2009 z inicjatywy Urzędu Gminy przeprowadzono akcję oczyszczenia reliktywów dawnego cmentarza. Nagrobki przewiezione zostały na teren cmentarza w Stołążu. W 2020 r. z odnalezionych nagrobków utworzono lapidarium. Cmentarz posiada wartość historyczną.

<https://brojce.e-mapa.net/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania:

dostateczny. W przestrzeń cmentarza brak historycznych nagrobków. W lapidarium znajdują się nagrobki: małżeńska Ferdinand Winter ur. 23. 11. 1849, zm. 31. 1. 1934; Berta Winter geb. Milaege ur. 27. 1. 1864, zm. 23. 2. 1944; Stemke ur. 16. 03. 1866, zm. 14. 04. 1937; Hermann Kiekbusch ur. 22. 11. 1891, zm. 12. 10. 1917; Franz Rudolph Gustav Erdmann ur. 17. 10. 1870, zm. 12. 11. 1875; Hermine Ziemer geb. Kobitz ur. 24. 4. 1874, zm. 6. 7. 1940.

Zalecenia i postulaty:

zaleca się monitorowanie stanu fitosanitarnego drzew.

Zagrożenia:

brak.

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Jacek Kuczkowski

3. 04. 2025 r.

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków